

"Қазақстан Республикасының Теңіз кеме қатынасы қауіпсіздігіне қарсы бағытталған заңсыз іс-әрекеттермен күрес туралы конвенцияға және Құрлықтық шельфте орналасқан стационарлық платформалар қауіпсіздігіне қарсы бағытталған заңсыз іс-әрекеттермен күрес туралы хаттамаға қосылуы туралы" Қазақстан Республикасы Заңының жобасы туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысы 2002 жылғы 12 шілде N 768

Қазақстан Республикасының Үкіметі қаулы етеді:

1. "Қазақстан Республикасының Теңіз кеме қатынасы қауіпсіздігіне

қарсы бағытталған заңсыз іс-әрекеттермен күрес туралы конвенцияға және Құрлықтық шельфте орналасқан стационарлық платформалар қауіпсіздігіне қарсы бағытталған заңсыз іс-әрекеттермен күрес туралы хаттамаға қосылуы туралы" Қазақстан Республикасы Заңының жобасы Қазақстан Республикасының Парламенті Мәжілісінің қарауына енгізілсін.

2. Осы қаулы қол қойылған күнінен бастап күшіне енеді.

Қазақстан Республикасының

Премьер-Министрі

жоба

Қазақстан Республикасының Заңы

Қазақстан Республикасының Теңіз кеме қатынасы қауіпсіздігіне қарсы бағытталған заңсыз іс-әрекеттермен күрес туралы конвенцияға және Құрлықтық шельфте орналасқан стационарлық платформалар қауіпсіздігіне қарсы бағытталған заңсыз іс-әрекеттермен күрес туралы хаттамаға қосылуы туралы

Қазақстан Республикасы 1988 жылғы 10 наурызда Рим қаласында жасалған Теңіз кеме қатынасы қауіпсіздігіне қарсы бағытталған заңсыз іс-әрекеттермен күрес туралы конвенцияға және Құрлықтық шельфте орналасқан стационарлық платформалар қауіпсіздігіне қарсы бағытталған заңсыз іс-әрекеттермен күрес туралы хаттамаға қосылсын.

Қазақстан Республикасының

Президенті

Теңіз кеме қатынасы қауіпсіздігіне қарсы бағытталған заңсыз іс-әрекеттермен күрес туралы

КОНВЕНЦИЯ

Осы Конвенцияға қатысушы мемлекеттер,

Халықаралық бейбітшілік пен қауіпсіздікті қолдауға және мемлекеттер арасындағы достастық қатынастар мен ынтымақтастықты дамытуға қатысты Біріккен Ұлттар Ұйымы Жарғысының мақсаттары мен қағидаттарын назарға ала отырып, атап айтқанда Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы мен Азаматтық және саяси құқықтар туралы халықаралық пакетінде көрсетілгендей өмір сүруге, бостандыққа және жеке қол сұқпаушылыққа әркімнің құқығы бар екендігіне мойындай отырып,

қауіп төндіретін немесе кінәсіз адамдардың өмірін әкететін, негізгі бостандықтарға қауіп төндіретін және адамзаттың қадір-қасиетін қорлайтын оның барлық нысандарында әлемдегі терроризм іс-әрекеттерінің күшеюіне алаңдай (қатты) отырып, теңіздегі кеме қатынасы қауіпсіздігіне қарсы бағытталған заңсыз іс-әрекеттер адамдар мен мүліктің қауіпсіздігіне қауіп төндіретінін, теңіз қатынасын бұзатынын және теңіздегі кеме қатынасы қауіпсіздігіне әлем халықтарының сенімін қазбалайды деп есептей отырып,

сол сияқты іс-әрекеттер бүкіл әлемдік қауымдастықтың қамдану себебі болып табылады деп санай отырып,

болашақта теңіздегі кеме қатынасы қауіпсіздігіне қарсы және оларды жасайтын тұлғаларды қудалауға және жазаға тартуға бағытталған барлық заңсыз іс-әрекеттердің алдын алу жөніндегі тиімді және іс жүзіндегі шараларды әзірлеудегі және қабылдаудағы мемлекеттер арасындағы халықаралық ынтымақтастықты дамытудың табанды қажеттілігіне сене отырып,

басқаларының арасында "барлық мемлекеттерді бір жақты тәртіппен және басқа мемлекеттермен, сондай-ақ Біріккен Ұлттар Ұйымының тиісті органдарымен ынтымақтаса отырып, халықаралық терроризм негізінде жатқан себептерді біртіндеп жоюға көмектесуге және отаршылдық, нәсілшілдік және адам құқықтарын және негізгі еркіндіктерін жаппай және дөрекі бұзумен байланысты жағдайларды қоса алғанда барлық жағдайларға, сондай-ақ халықаралық терроризмді тудыру және халықаралық бейбітшілік пен қауіпсіздікке қауіп келтіруі мүмкін шетелдің басқыншылық нәтижесінде қалыптасқан жағдайларға ерекше көңіл бөлуге шақыратын" Біріккен Ұлттар Ұйымы Бас Ассамблеясының 1985 жылғы 9 желтоқсандағы 40/61 қарарына жүгіне отырып,

бұдан әрі Халықаралық теңіз ұйымының 40/61 қарарында "тиісті шараларға қатысты ұсынымдар енгізу мақсатында бортта немесе теңіз кемелеріне қарсы терроризм іс-әрекеттерінің проблемаларын зерделеу" ұсынылып отырғанына сүйене отырып,

кемелер қауіпсіздігіне және олардың жолаушылары мен экипаждарының қауіпсіздігіне қатер келтіретін заңсыз іс-әрекеттердің алдын алу жөніндегі шараларды әзірлеуге шақыратын Халықаралық теңіз ұйымы Ассамблеясының 1985 жылғы 20 қарашадағы А. 584 (14) қарарын назарға ала отырып, осы Конвенцияның кеме бортында әдеттегі тәртіпті қолдау нормаларымен регламенттелетін экипаж іс-әрекеттеріне таратылмайтынын атай отырып, кемеге қарсы және осындай іс-әрекеттермен күреске бағытталған заңсыз іс-әрекеттердің алдын алуға қатысты нормалар мен стандарттар мониторингінің ниеттілігін растай отырып, бұл қажет болғанда оларды жаңарту мақсатында және осыған байланысты Халықаралық теңіз ұйымының Теңіздегі қауіпсіздік жөніндегі комитеті ұсынған кеме бортындағы жолаушылар мен экипажға қарсы заңсыз іс-әрекеттердің алдын алу жөніндегі шараларды қанағатпен назарға ала отырып, одан әрі осы Конвенциямен реттелмейтін мәселелер жалпы халықаралық

құқық нормаларымен және қағидаттары мен реттелуді жалғастыратынын растай отырып,

теңіздегі кеме қатынасы қауіпсіздігіне қарсы бағытталған заңсыз іс-әрекеттермен күресте жалпы халықаралық құқық нормалары мен қағидаттарын барлық мемлекеттердің қатаң сақтау қажеттігін мойындай отырып, төмендегілер туралы келісті:

1-бап

Осы Конвенцияның мақсаттары үшін "кеме" ұстаудың динамикалық қағидаты бар кемені, су асты аппараттарын немесе кез келген басқа да жүзгіш құралдарды қосқанда теңіз түбінде тұрақты бекітілмеген кез келген кемені білдіреді.

2-бап

1. Осы Конвенция:

а) әскери корабльге; немесе
б) мемлекетке тиесілі немесе ол әскери-қосалқы ретінде не болмаса кедендік немесе саяси мақсаттары үшін қолданылған кезде олар пайдаланатын кемеге; немесе

с) пайдаланудан шығарылған немесе қазыққа қойылған кемеге қолданылмайды.

2. Осы Конвенциядағы ешнәрсе әскери корабльдердің және коммерциялық емес мақсаттарда пайдаланылатын басқа да мемлекеттік кемелердің иммунитетін қозғамайды.

3-бап

1. Кез келген тұлға, егер ол заңсыз немесе қасақана:

- а) кемені басып алса немесе оған күш көрсету қауімімен немесе қорқытудың кез келген басқа да нысандары арқылы бақылауды жүзеге асырса; немесе
- б) кеме бортындағы тұлғаға қарсы зорлық іс-әрекет жасаса, егер бұл іс-әрекет осы кеменің қауіпсіз жүзуіне қауіп төндіретін болса; немесе
- с) кемені бұзса немесе кемеге немесе оның жүгіне осы қауіпсіз жүзуіне қауіп төндіретін зиян келтірсе; немесе
- д) қандай да болсын әдіспен осы кемені бұзу мүмкін, осы кемеге немесе оның жүгін зиян келтіру немесе осы кеменің қауіпсіз жүзуіне қауіп төндіретін немесе қауіп төндіруі мүмкін құрылғыны немесе затты кеменің бортына орналастырса немесе орналастыру мақсатында іс-әрекет жасаса; немесе
- е) теңіз навигациялық жабдығын бұзса немесе оған едәуір зиян келтірсе немесе оны пайдалануға айтарлықтай кедергілер жасаса, егер кез келген осындай іс-әрекет кеменің қауіпсіз жүзуіне қауіп төндіруі мүмкін болса; немесе
- ф) осы арқылы кеменің қауіпсіз жүзуіне қауіп төндіре отырып, алдын ала жалған мәліметтер берсе; немесе
- г) кез келген тұлғаны жарақаттандырса немесе оны "а" - "f" тармақшаларында көрсетілген қылмыстардың қайсысын болмасын жасауына немесе жасау әрекетіне байланысты өлтірсе қылмыс жасайды.

2. Кез келген тұлға сондай-ақ егер ол:

- а) 1-тармақта көрсетілген қылмыстардың қайсысын болмасын жасауға әрекет қылса ;
н е м е с е
- б) 1-тармақта көрсетілген кез келген тұлға жасаған қылмыстардың қайсысын болмасын жасауға итермелесе немесе өзге бір жолмен осындай қылмысты жасаған тұлғамен бірге қатысушы болса; немесе
- с) жеке немесе заңды тұлғаның қандай да болмасын іс-әрекет жасауға немесе одан тартынуға, 1-тармақтың "b", "c" және "e" тармақшаларында көрсетілген қылмыстардың қайсысын болмасын жасауға зорлық қылу мақсатында ұлттық заңнамада көзделгендей шартпен немесе онсыз қорқытса, егер осы қауіп айтылып отырған кеменің қауіпсіз жүзуіне қауіп төндіретін болса қылмыс жасайды.

4 - б а п

1. Осы Конвенция егер кеме жүзу жасаса немесе оның бағыты қандай да болмасын мемлекеттік аумақтық теңіздің сыртқы шекарасынан тыс немесе шекаралас мемлекеттермен оның аумақтың теңізінің бүйірлік шекарасынан тыс орналасқан суларға, сулар арқылы немесе судан жүзуді қамтыса қолданылады.

2. Осы Конвенция 1-тармаққа сәйкес қолданылмаған жағдайларда ол соған

қарамастан қылмыскер немесе болжанған қылмыскер 1-тармақта айтылған мемлекеттен өзге қатысушы мемлекеттің аумағында болса қолданылады.

5-бап

Әрбір қатысушы мемлекет 3-бапта көрсетілген қылмыстардың ауыр сипатын ескере отырып, қылмыстар үшін үшін тиісті жазаларды көздейді.

6-бап

1. Әрбір қатысушы мемлекет қылмыс:

а) осы қылмыс жасалу кезінде осы мемлекеттің жалауы астында жүзген кемеге қарсы немесе бортында; немесе

б) осы мемлекеттің аумағында, оның аумақтық теңізін қоса алғанда; немесе

с) осы мемлекеттің азаматымен жасалғанда 3-бапта көрсетілген қылмыстарға қатысты өзінің заңдық иелігін орнату үшін қажет болуы мүмкін шараларды қ а б ы л д а й д ы .

2. Қатысушы мемлекет сондай-ақ:

а) әдетте осы мемлекетте тұратын азаматтығы жоқ тұлға; немесе

б) оны жасау кезінде осы мемлекеттің азаматы ұсталса, қорқытуға әрекет жасаса, жарақаттанса немесе өлтірілсе; немесе

с) ол осы мемлекетті қандай да болмасын іс-әрекет жасауға немесе одан бас тартуға мәжбүр ету мақсатында жасаса кез келген осындай қылмысқа қатысты өзінің заңдық и е л і г і н о р н а т а а л а д ы .

3. 2-тармақта айтылған заңдық иелікті белгілеген кез келген қатысушы мемлекет бұл туралы Халықаралық теңіз ұйымының Бас хатшысын (төменде "Бас хатшы" деп а т а л ғ а н) х а б а р л а н д ы р а д ы .

4. Әрбір қатысушы мемлекет 3-бапта көрсетілген қылмыстарға қатысты оның заңды иелігін белгілеу үшін болжамды қылмыскер оның аумағында болған немесе ол осы баптың 1 және 2 тармақтарына сәйкес өзінің заңдық иелігін белгілеген қандай да бір мемлекеттердің біріне бермеген жағдайда қажетті болып табылуы мүмкін осындай ш а р а л а р д ы қ а б ы л д а й д ы .

5. Осы Конвенция ұлттық заңнамаға сәйкес жүзеге асырылатын ешқандай қылмыстық заңдық иелікті жоймайды.

7 - б а п

1. Оны жағдайлары талап ететініне көз жеткізе отырып, аумағында қылмыскер немесе болжамды қылмыскер бар кез келген қатысушы мемлекет, өзінің заңнамасына сәйкес оны қамауға алады немесе қылмыстық қудалау немесе беру бойынша

іс-қимылдар қабылдау үшін қажет уақыт ішінде оның бар болуын қамтамасыз ететін басқа да шаралар қабылдайды немесе басқа да шаралар қолданады.

2. Осындай мемлекет дереу өзінің заңнамасына сәйкес деректерге алдын ала тексеру жүргізеді.

3. Оған қатысты 1-тармақта айтылған шаралар қолданылатын кез келген тұлға:

а) ол азаматы болып табылатын немесе өзге де тәсілмен осындай байланысты орнатуға құқылы мемлекеттің тиісті өкілімен немесе ол азаматтығы жоқ тұлға болса, әдетте ол аумағында тұратын мемлекеттің өкілімен байланысуға;

б) оған осы мемлекеттің өкілі келуге құқылы.

4. 3-тармақта айтылған құқықтар аумағында қылмыскер немесе болжамды қылмыскер бар мемлекеттің заңдарына және ережелеріне сәйкес, айтылған заңдар мен ережелер 3-тармаққа сай ұсынылатын құқықтарға арналған мақсаттарды толығымен жүзеге асыруға мүмкіндік берген жағдайда жүзеге асырылады.

5. Осы бапқа сәйкес қатысушы мемлекет тұлғаны қамауға алған кезде, баптың 1-тармағына сәйкес ол заңдық иелік орнатқан мемлекеттерге

6. және егер ол орынды деп есептесе, кез келген басқа да мүдделі мемлекеттерге оларда қамауда осындай тұлға бар екендігі туралы және оны ұстауды талап ететін жағдайлар туралы кідіріссіз хабарлайды. Осы баптың 2-тармағында көзделген алдын ала тексеруді жүргізетін мемлекет оның нәтижелері туралы айтылған мемлекеттерге дереу хабарлайды және құқықтық иелікті жүзеге асыруға оның ниеті бар ма екендігін көрсетеді.

8 - б а п

1. Қатысушы мемлекет ("ту астындағы мемлекет") кемесінің капитаны 3-бапта көрсетілген қылмыстардың бірін жасады деп есептеуге оған қатысты сенімді негізі бар кез келген тұлғаны кез келген басқа қатысушы мемлекеттің ("қабылдайтын мемлекет") құзыретті органдарына бере алады.

2. Ту астындағы мемлекет 1-тармаққа сәйкес бортында оның беруге ниеті бар кез келген тұлға бар кеменің капитаны қабылдаушы мемлекеттің құзыретті органдарына өзінің осындай тұлғаны беру ниеті туралы және беру себептері туралы хабарламаны осыны шын мәнінде жүзеге асыру мүмкін болғанда және мүмкіндігінше кеме қабылдаушы мемлекеттің аумақтық теңізіне кіргенге дейін беруін қамтамасыз етеді.

3. Қабылдаушы мемлекет беріліп отырған тұлғаны осындай беруді тудыратын іс-әрекеттерге осы Конвенция қолданылмайды деп есептеуге оның барлық негіздері болған жағдайы есептемегенде қабылдайды және 7-баптың ережелеріне сәйкес іс-қимыл жасайды. Берілетін тұлғаны қабылдаудан кез келген бас тартуға, бас тартудың себептері туралы өтініш қоса беріледі.

4. Ту астындағы мемлекет болжанып отырған қылмысқа қатысты, капитанның

иелігінде бар дәлелдемелерді кеме капитанының қабылдаушы мемлекеттің құзыретті органдарына ұсынуын қамтамасыз етеді.

5. 3-тармаққа сәйкес тұлғаны беруді алған қабылдаушы мемлекет өз кезегінде ту астындағы мемлекетке осы тұлғаны беру туралы өтініш жасайды. Ту астындағы мемлекет осындай кез келген өтінішті қарайды және егер ол оны қанағаттандырса онда 7-бапқа сәйкес әрекет жасайды. Егер ту астындағы мемлекет өтінішін қайтарса, ол қабылдаушы мемлекетке бас тартуының себептері баяндалған өтінішін ұсынады.

9 - б а п

Осы Конвенция, олардың туы астында жүзбейтін кемелердің бортындағы мәжбүрлік шараларды тексеру немесе қабылдау бойынша құқықтық иелікті жүзеге асыратын мемлекеттердің құзыретіне жататын халықаралық құқық нормаларын қ о з ғ а м а й д ы .

1 0 - б а п

1. Аумағында қылмыскер немесе болжанып отырған қылмыскер бар қатысушы мемлекет 6-бап қабылданған жағдайда, егер ол оны бермесе, қандай да болмасын ерекшеліктерсіз және қылмыс оның аумағында жасалған жасалмағанына қарамастан, өзінің заңнамасына сәйкес тергеу жүргізу арқылы қылмыстық тексеру мақсаттары үшін істі өзінің құзыретті органдарына кідіріссіз беруі тиіс. Бұл органдар ауыр сипаттағы кез келген басқа да қылмыс жағдайындағыдай әдіспен осы мемлекеттің заңнамасына с ә й к е с ш е ш і м қ а б ы л д а й д ы .

2. Оған қатысты 3-бапта көрсетілген қылмыстардың кез келгеніне байланысты тергеу жүзеге асырылған кез келген тұлғаға тергеудің барлық сатысында әділ қатынас болатындығына, оның ішінде ол аумағында болған мемлекеттің заңнамасында осындай тергеу үшін көзделген барлық құқықтар мен кепілдіктерді пайдалануға кепілдік б е р і л е д і .

1 1 - б а п

1. 3-бапта көрсетілген қылмыстар қандай да болмасын қатысушы мемлекеттердің арасында бар беру туралы кез келген шартқа беруді тудыратын қылмыстар ретінде енгізілуге жатады деп есептеледі. Қатысушы мемлекеттер осындай қылмыстарды олардың арасында жасалатын беру туралы барлық шарттарға беруді тудыратын қылмыстар ретінде енгізуге міндеттенеді.

2. Егер беруді шарттың бар болуымен байланыстыратын қатысушы мемлекет, онымен беру туралы шарты жоқ басқа қатысушы мемлекеттен беру туралы өтініш алса,

сұрау салған мемлекет осы Конвенцияны 3-бапта көрсетілген қылмыстарға қатысты беруге заңды негіз ретінде өз қалауы бойынша қарайды. Беру сұрау салған мемлекеттің заңнамасында көзделген басқа да шарттарға сәйкес жүзеге асырылады.

3. Беруді шарттың бар болуымен байланыстырмайтын қатысушы мемлекеттер өздерінің арасындағы қатынастарда 3-бапта көрсетілген қылмыстарды сұрау салатын мемлекеттің заңнамасында көзделген шарттарды сақтай отырып беруді тудыратын қылмыстар ретінде қарамайды.

4. Егер қажет болса 3-бапта көрсетілген қылмыстарды, олар жасалған жерінде ғана емес, сондай-ақ беру туралы өтінішпен шыққан қатысушы мемлекеттің құқықтық иелік шегінде қандай да бір жерде жасалған болса қатысушы мемлекеттер беру мақсаттары үшін қарайды.

5. 6-бапқа сәйкес құқықтық иелік белгілеген мемлекеттің беру туралы біреуден көп өтініш алған және қылмыстық қудалауды қозғамау шешімін қабылдаған қатысушы мемлекет қылмыскер немесе болжанып отырған қылмыскер берілуі тиіс мемлекетті таңдаған кезде қылмыс жасалған кезде кеме туының астында жүзген қатысушы мемлекеттің мүдделері мен міндеттерін тиісті түрде ескереді.

6. Осы Конвенцияға сәйкес болжанып отырған қылмыскерді беру туралы өтінішті қарау кезінде сұрау салған мемлекет болжанып отырған қылмыскердің 7-баптың 3-тармағында көрсетілген құқықтары сұрау салған мемлекетте іске асырылу мүмкіндігі туралы мәселеге тиісті назар аударады.

7. Осы Конвенцияда көрсетілген қылмыстарға қатысты беру туралы қатысушы мемлекеттердің арасындағы барлық шарттар мен келісімдердің ережелері олар осы Конвенцияда үйлеспейтін шамада қатысушы мемлекеттердің арасындағы қатынастарда өзгереді.

1 2 - б а п

1. Қатысушы мемлекеттер бір біріне 3-бапта көрсетілген қылмыстарға қатысты басталған қылмыстық қудалауға байланысты, тергеу үшін қажетті оларда бар дәлелдемелерді алуға жәрдемді қоса алғанда, барынша мүмкін көмек көрсетеді.

2. Қатысушы мемлекеттер 1-тармақ бойынша олардың арасында болуы мүмкін өзара құқықтық көмек туралы кез келген шартқа сәйкес өз міндеттемелерін орындайды. Осындай шарттар болмаған жағдайда қатысушы мемлекеттер өздерінің ұлттық заңнамасына сәйкес бір біріне көмек көрсетеді.

1 3 - б а п

1. Қатысушы мемлекеттер 3-бапта көрсетілген қылмыстардың алдын алуда, атап айтқанда:

а) олардың аумақтарының шегінде және тысқары осы қылмыстарды жасауға олардың тиісті аумақтарының шегінде дайындықтың алдын алу жөнінде іс жүзінде жүзеге асырылатын барлық шараларды қабылдау;

б) олардың ұлттық заңнамасына сәйкес ақпаратпен алмасу және 3-бапта көрсетілген қылмыстардың жасалуының алдын алу мақсатында қажет болғанда қабылданатын әкімшілік және басқа да шараларды үйлестіру арқылы ынтымақтасады.

2. 3-бапта көрсетілген қандай да бір қылмысты жасау нәтижесінде кеменің рейсі кідірсе немесе үзілсе кеме, жолаушылар немесе экипаж аумағында тұрған кез келген қатысушы мемлекет кеменің, оның жолаушыларының, экипажының немесе жүгінің негізсіз кідіруін болдырмау үшін мүмкіндігінше барлық күшін салуы тиіс.

14-бап

3-бапта көрсетілген қандай да бір қылмыс жасалуы мүмкін деп есептеуге негізі бар кез келген қатысушы мемлекет өзінің ұлттық заңнамасына сәйкес, оның пікірі бойынша 6-бапқа сәйкес құқықтық иелікті белгілейтін мемлекет болып табылатын сол мемлекеттерге өзінде бар кез келген тиісті ақпаратты мүмкіндігінше жедел береді.

15-бап

1. Қатысушы мемлекеттердің әрқайсысы өздерінің ұлттық заңнамасына сәйкес Бас хатшыға мүмкіндігінше қысқа мерзімде:

а) қылмыстың жағдайларына;

б) 13-баптың 2-тармағына сәйкес қабылданған іс-әрекеттерге;

с) қылмыскерге немесе болжанып отырған қылмыскерге қатысты қолданылған шараларға және атап айтқанда беру және басқа да құқықтық іс-әрекеттер бойынша кез келген іс-қимылдардың нәтижелеріне қатысты өзінде бар кез келген ақпаратты х а б а р л а й д ы .

2. Аумағында болжанып отырған қылмыскер қылмыстық қудалауға тартылған қатысушы мемлекет өзінің ұлттық заңнамасына сәйкес тергеудің соңғы нәтижелері туралы Б а с х а т ш ы ғ а х а б а р л а й д ы .

3. 1 және 2-тармақтарға сәйкес берілген ақпаратты Бас хатшы барлық қатысушы мемлекеттерге, Халықаралық теңіз ұйымы мүшелеріне (төменде "Ұйым" деп аталатын), барлық мүдделі мемлекеттер мен тиісті халықаралық үкіметаралық ұйымдарға х а б а р л а й д ы .

1. Осы Конвенцияны түсіндіруге немесе қолдануға қатысты екі немесе одан артық қатысушы мемлекеттердің арасындағы ақылға қонымды уақыт ішінде келіссөздер арқылы реттелмейтін кез келген дау-дамай олардың біреуінің өтініші бойынша төрелік сотқа беріледі. Егер төрелік сот туралы өтініш берілген күннен бастап алты ай ішінде тараптар төрелік сотты ұйымдастыру туралы келісе алмаса, осы тараптардың кез келгенінің өтініші бойынша дау-дамай Сот Мәртебесіне сәйкес Халықаралық Сотқа берілу мүмкін.

2. Әрбір мемлекет осы Конвенцияға қол қою, ратификациялау қабылдау немесе бекіту немесе оған қосылу кезінде 1-тармақтың қандай да бір ережесімен немесе барлық ережелерімен шектелмейтіндігі туралы өтініш жасай алады. Басқа қатысушы мемлекеттер осындай ескертпе жасаған кез келген қатысушы мемлекетке қатысты осындай ережелермен шектелмейтін болады.

3. 2-тармаққа сәйкес ескертпе жасаған кез келген мемлекет кез келген уақытта Бас хатшыны хабардар ету арқылы осы ескертпені алып тастай алады.

1 7 - б а п

1. Осы Конвенцияны Римде 1988 жылғы 10 наурызда Теңіздегі кеме қатынасы қауіпсіздігіне қарсы бағытталған заңсыз іс-әрекеттермен күрес жөніндегі халықаралық конференцияға қатысушы мемлекеттер және Ұйымның штаб-пәтерінде 1988 жылғы 14 наурыздан бастап 1989 жылғы 9 наурызға дейін барлық мемлекеттер қол қою үшін ашты. Осыдан кейін Конвенция қосылу үшін ашық болып қала береді.

2. Мемлекеттер осы Конвенцияның олар үшін міндетті екендігіне өзінің келісімін:

- а) ратификациялауға, қабылдауға немесе бекітуге ескертпесіз қол қою; немесе
- б) кейіннен ратификациялаумен, қабылдаумен немесе бекітумен ратификациялауға, қабылдауға немесе бекітуге қатысты ескертпемен қол қою; немесе
- с) қосылу арқылы білдіре алады.

3. Ратификациялау қабылдау бекіту немесе қосылу Бас хатшыға тиісті құжаттарды сақтауға тапсыру арқылы жүзеге асырылады.

1 8 - б а п

1. Осы Конвенция он бес мемлекет ратификациялау, қабылдау немесе бекітуге қатысты ескертпесіз қол қойған, не болмаса ратификациялау, қабылдау бекіту немесе қосылу туралы тиісті құжаттар сақтауға тапсырылған күннен бастап тоқсан күннен кейін күшіне енеді.

2. Осы Конвенцияны ратификациялау, қабылдау немесе бекіту немесе оған қосылу туралы құжатты сақтауға тапсырған мемлекет үшін Конвенцияның күшіне енуі, ратификациялануы, қабылдануы, бекітілуі немесе оған қосылуы үшін қажетті шарттар

орындалғаннан кейін осындай сақтауға тапсыру күнінен тоқсан күннен кейін күшіне
е н е д і .

1 9 - б а п

1. Осы Конвенцияның күшін кез келген қатысушы мемлекет бұл мемлекет үшін осы
Конвенция күшіне енген күнінен бастап бір жыл өткеннен кейін кез келген уақытта
ж о я а л а д ы .

2. Күшін жою Бас хатшыға күшін жою туралы құжатты сақтауға тапсыру арқылы
ж ү з е г е а с ы р ы л а д ы .

3. Күшін жою Бас хатшы күшін жою туралы құжатты алған күннен бір жыл
өткеннен кейін немесе күшін жою туралы құжатта көрсетілуі мүмкін үлкен
мерзім біткеннен кейін күшіне енеді.

20-бап

1. Ұйым осы Конвенцияны қайта қарау немесе оған түзетулер енгізу
мақсатында конференция шақыра алады.

2. Бас хатшы қатысушы мемлекеттердің үштен бірінің немесе он қатысушы
мемлекеттің, қайсысының саны көп болуына байланысты, өтініші бойынша
Конвенцияны қайта қарау немесе оған түзетулер енгізу мақсатында қатысушы
мемлекеттердің конференциясын шақырады.

3. Осы Конвенцияға түзету күшіне енген күнінен кейін сақтауға
тапсырылған ратификациялау, қабылдау, бекіту немесе қосылу туралы кез
келген құжат оған енгізілген түзетумен бірге Конвенцияға қатысты ретінде
қаралады.

21-бап

1. Осы Конвенция Бас хатшыға сақтауға тапсырылады.

2. Бас хатшы:

а) осы Конвенцияға қол қойған немесе оған қосылған барлық мемлекеттерді,
сондай-ақ ұйымның барлық мүшелерін:

i) Конвенцияға әрбір жаңа қол қою немесе, олардың күндерін көрсете отырып
ратификациялау, қабылдау, бекіту немесе қосылу туралы құжатты сақтауға тапсыру;

ii) осы Конвенцияның күшіне ену күні;

iii) осы Конвенцияның күшін жою туралы кез келген құжатты оны алған

күнін және күшін жоюдың күшіне ену күні көрсетіле отырып, сақтауға тапсыру;

iv) осы Конвенцияға сәйкес жасалған кез келген өтініш немесе

хабарландыруды алғаны туралы хабарлар етеді;

б) осы Конвенцияның түпнұсқа мәтінінің расталған көшірмелерін Конвенцияға қол қойған немесе оған қосылған барлық мемлекеттерге жібереді.

3. Депозитарий осы Конвенция күшіне енісімен оның түпнұсқа мәтінінің расталған көшірмесін Біріккен Ұлттар Ұйымының Бас хатшысына Біріккен Ұлттар Ұйымы Жарғысының 102-бабына сәйкес тіркеу және жариялау үшін жібереді.

22-бап

Осы Конвенция бір түпнұсқа данада ағылшын, араб, испан, қытай, орыс және француз тілдерінде жасалды және барлық мәтіндері бірдей болып табылады.

Осыны куәландыру үшін тиісті үкіметтермен тиісті түрде осыған уәкілеттендірілген төменде қол қоюшылар осы Конвенцияға қол қойды.

Римде бір мың тоғыз жүз сексен сегізінші жылғы оныншы наурызда жасалды.

Құрлықтық шельфте орналасқан стационарлық платформалар қауіпсіздігіне қарсы бағытталған заңсыз іс-әрекеттермен күрес туралы

ХАТТАМА

Осы Хаттамаға қатысушы мемлекеттер,

Теңіз кеме қатынасы қауіпсіздігіне қарсы бағытталған заңсыз іс-әрекеттермен күрес туралы конвенцияның қатысушысы бола отырып, Конвенцияның әзірлену себептері құрлықтық шельфте орналасқан стационарлық платформаларға да қатысы бар екендігін мойындай отырып, осы Конвенцияның ережелерін назарға ала отырып, осы Хаттама реттемейтін мәселелер жалпы халықаралық құқықтың нормаларымен және қағидаттарымен регламенттеле беретіндігін растай отырып, төмендегілер туралы келісті:

1 - б а п

1. Теңіз кеме қатынасы қауіпсіздігіне қарсы бағытталған заңсыз іс-әрекеттермен күрес туралы конвенцияның (төменде "Конвенция" деп аталатын) 5 және 7 және 10-16 баптарының ережелері осындай қылмыстар бортта немесе қылмыстық шельфте орналасқан стационарлық платформаларға қарсы жасалғанда осы Хаттаманың 2-бабына көрсетілген қылмыстарға да *mutatis mutandis* қолданылады.

2. 1-тармаққа сәйкес осы Хаттама қолданылмаған жағдайларда, егер қылмыскер немесе болжанып отырған қылмыскер ішкі суларында немесе аумақтық теңізде

стационарлық платформа орналасқан [мемлекеттен]1 өзге қатысушы мемлекеттің аумағында болса, ол сонда да болса қолданылады.

3. Осы Хаттаманың мақсаттары үшін "стационарлық платформа" ресурстарды барлау немесе өндіру үшін немесе басқа да экономикалық мақсаттар үшін теңіз түбінде тұрақты бекітілген жасанды аралды, қондырғыны немесе ғимаратты білдіреді.

2 - б а п

1. Кез келген тұлға егер ол заңсыз және қасақана:

а) стационарлық платформаны басып алса немесе оған күшпен немесе күш көрсету қауімімен немесе қорқытудың кез келген басқа түрі арқылы бақылауды жүзеге асырса;
н е м е с е

б) стационарлық платформадағы тұлғаға қарсы зорлық-зомбылық іс-әрекетін жасаса, егер бұл іс-әрекет оның қауіпсіздігіне қауіп төндіретін болса; немесе

с) стационарлық платформаны бұзса немесе оның қауіпсіздігіне қауіп келтіруі мүмкін зиян келтірсе; немесе

д) осы стационарлық платформаны бұзуы немесе қауіпсіздігіне қауіп төндіруі мүмкін құрылғыны немесе затты қандай да болмасын әдіспен стационарлық платформаға орнатса, немесе орнату мақсатында іс-әрекет жасаса; немесе

е) "а" - "d" тармақшаларында көрсетілген қылмыстардың қандай да бірін жасауға немесе жасау әрекетіне байланысты кез келген тұлға жарақат әкелсе немесе оны өлтірсе қылмыс жасайды.

2. Кез келген тұлға, сондай-ақ егер ол:

а) 1-тармақта көрсетілген қылмыстардың қандай да бірін жасауға әрекеттенсе;
н е м е с е

б) кез келген тұлға жасайтын осындай қылмыстардың қандайын болмасын жасауға итермелесе немесе өзге бір тәсілмен осындай қылмысты жасаған тұлғамен бірге қатысушы болып табылса; немесе

с) бұл ұлттық заңнамада көзделгендей шартпен немесе онсыз жеке немесе заңды тұлғаны қандай да болмасын іс-әрекет жасауға немесе одан бас тартуға "b" және "c" тармақшаларында көрсетілген қылмыстардың қандай да бірін жасауға мәжбүр ету мақсатында қорқытса, егер осы қорқыту стационарлық платформаның қауіпсіздігіне қауіп төндіруі мүмкін болса, қылмыс жасайды.

3 - б а п

1 . Қ ы л м ы с :

а) стационарлық платформа осы мемлекеттің құрлықтық шельфінде орналасқанда оған қарсы немесе бортында; немесе

б) осы мемлекеттің азаматымен жасалғанда әрбір қатысушы мемлекет 2-бапта көрсетілген қылмыстарға қатысты оның құқықтық иелігін орнату үшін қажет болуы мүмкін шараларды қабылдайды.

2. Қатысушы мемлекет кез келген қылмысқа қатысты өзінің құқықтық иелігін орната алады, егер:

а) оны әдетте осы мемлекетте тұратын азаматтығы жоқ тұлға жасаса; немесе

б) оны жасау уақытында осы мемлекеттің азаматы ұсталса, қорқытылса, жарақат алса немесе өлсе; немесе

с) ол осы мемлекетті қандай да болмасын әрекетті жасауға немесе одан бас тартуға мәжбүр ету әрекетінде жасалса.

3. 2-тармақта айтылған құқықтық иелікті орнатқан кез келген қатысушы мемлекет бұл туралы Халықаралық теңіз ұйымының Бас хатшысын (төменде "Бас хатшы" деп аталатын) хабардар етеді. Егер осындай қатысушы мемлекет осындай құқықтық иеліктен кейіннен бас тартса, ол бұл туралы Бас хатшыны хабардар етеді.

4. Әрбір қатысушы мемлекет 2-бапта көрсетілген қылмыстарға қатысты өзінің құқықтық иелігін орнату үшін қажет болуы мүмкін шараларды қабылдайды, егер болжанып отырған қылмыскер оның аумағында болса және ол оны осы баптың 1 және 2 тармақтарына сәйкес өзінің құқықтық иелігін

орнатқан қатысушы мемлекеттердің қайсысына болса да бермесе.

5. Осы Хаттама ұлттық заңнамаға сәйкес жүзеге асырылатын қылмыстық иеліктің ешқайсысын да есептен алмайды.

4-бап

Осы Хаттамадағы еш нәрсе де құрлықтық шельфте орналасқан стационарлық платформаларға қатысты халықаралық нормаларды ешқандай да әдіспен қозғамайды.

5-бап

1. Осы Хаттама Римде 1983 жылғы 10 наурызда және Халықаралық теңіз ұйымының (төменде "Ұйым" деп аталатын) штаб-пәтерінде 1988 жылғы 14 наурыздан бастап 1989 жылғы 9 наурызға дейін Конвенцияға қол қойған кез келген мемлекет қол қою үшін ашық. Бұдан кейін хаттама қосылу үшін ашық болып қала береді.

2. Мемлекеттер өздерінің олар үшін осы Хаттаманың міндетті екендігіне:

а) ратификациялауға, қабылдауға немесе бекітуге ескертпесіз қол қою; немесе

б) кейіннен ратификациялаумен, қабылдаумен немесе бекітумен ратификациялауға, қабылдауға немесе бекітуге қатысты ескертпемен қол қою; немесе

с) қосылу арқылы білдіре алады.

3. Ратификациялау, қабылдау, бекіту немесе қосылу Бас хатшыға тиісті құжаттарды сақтауға тапсыру арқылы жүзеге асырылады.

4. Осы Хаттамаға тек қана ратификациялауға, қабылдауға немесе бекітуге қатысты ескертпесіз қол қойған не болмаса Конвенцияны ратификациялаған, қабылдаған, бекіткен немесе оған қосылған мемлекеттер осы Хаттаманың қатысушысы бола алады.

6 - б а п

Осы Хаттама үш мемлекет ратификациялау, қабылдау немесе бекітуге қатысты ескертпесіз қол қойған, не болмаса ратификациялау, қабылдау, бекіту немесе қосылу туралы тиісті құжаттар сақтауға тапсырылған күннен бастағы тоқсан күннен кейін күшіне енеді. Бірақ осы Хаттама Конвенция күшіне енбейінше, күшіне енбейді.

2. Осы Хаттаманы ратификациялау қабылдау немесе бекіту немесе оған [қосылу] туралы құжатты сақтауға тапсырған мемлекет үшін Хаттаманың күшіне енуі, ратификациялануы, қабылдануы, бекітілуі немесе оған қосылуы үшін қажетті шарттар орындалғаннан кейін осындай сақтауға тапсыру күнінен тоқсан күннен кейін күшіне е н е д і .

7 - б а п

1. Осы Хаттаманың күшін кез келген қатысушы мемлекет бұл мемлекет үшін осы Хаттама күшіне енген күнінен бастап бір жыл өткеннен кейін кез келген уақытта жоя а л а д ы .

2. Күшін жою Бас хатшыға күшін жою туралы құжатты сақтауға тапсыру арқылы ж ү з е г е а с ы р ы л а д ы .

3. Күшін жою Бас хатшы күшін жою туралы құжатты алған күннен бір жыл өткеннен кейін немесе күшін жою туралы құжатта көрсетілуі мүмкін үлкен мерзім біткеннен кейін күшіне енеді.

4. Қатысушы мемлекеттің Конвенцияның күшін жоюы осы қатысушы осы Хаттаманың күшін жойғаны деп қаралады.

8-бап

1. Ұйым осы Хаттаманы қайта қарау немесе оған түзетулер енгізу мақсатында конференция шақыра алады.

2. Бас хатшы қатысушы мемлекеттердің үштен бірінің немесе бес қатысушы мемлекеттің, қайсысының саны көп болуына байланысты, өтініші бойынша Хаттаманы қайта қарау немесе оған түзетулер енгізу мақсатында қатысушы мемлекеттердің конференциясын шақырады.

3. Осы Хаттамаға түзету күшіне енген күнінен кейін сақтауға тапсырылған ратификациялау, қабылдау, бекіту немесе қосылу туралы кез келген құжат оған енгізілген түзетумен бірге Хаттамаға қатысты ретінде каралады.

9-бап

1. Осы Хаттама Бас хатшыға сақтауға тапсырылады.

2. Бас хатшы:

а) осы Хаттамаға қол қойған немесе оған қосылған барлық мемлекеттерді, сондай-ақ ұйымның барлық мүшелерін:

i) Хаттамаға әрбір жаңа қол қою [немесе] олардың күндерін көрсете отырып ратификациялау, қабылдау, бекіту немесе қосылу туралы құжатты сақтауға тапсыру;

ii) осы Хаттаманың күшіне ену күні;

iii) осы Хаттаманың күшін жою туралы кез келген құжатты оны алған

күнін және күшін жоюдың күшіне ену күні көрсетіле отырып, сақтауға тапсыру;

iv) осы Хаттамаға немесе Конвенцияға сәйкес жасалған және осы Хаттамаға қатысты кез келген өтініш немесе хабарландыруды алғаны туралы хабардар етеді;

б) осы Хаттаманың түпнұсқа мәтінінің расталған көшірмелерін Конвенцияға қол қойған немесе оған қосылған барлық мемлекеттерге жібереді.

3. Депозитарий осы Хаттама күшіне енісімен оның түпнұсқа мәтінінің расталған көшірмесін Біріккен Ұлттар Ұйымының Бас хатшысына Біріккен Ұлттар Ұйымы Жарғысының 102-бабына сәйкес тіркеу және жариялау үшін жібереді.

10-бап

Осы Хаттама бір түпнұсқа данада ағылшын, араб, испан, қытай, орыс және француз тілдерінде жасалды және барлық мәтіндері бірдей болып табылады.

Осыған куәландыру үшін тиісті үкіметтермен тиісті түрде осыған уәкілеттендірілген төменде қол қоюшылар осы Хаттамаға қол қойды.

Римде бір мың тоғыз жүз сексен сегізінші жылғы оныншы наурызда жасалды.

Мамандар:

Омарбекова А.Т.

Шарипова М.Е.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМҚ